

Cykelbokslut för Österåkers kommun 2023

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Resor med cykel i kommunen	3
2.1 Resvaneundersökning.....	3
2.2 Statistik från cykelräknare.....	4
3. Genomförda åtgärder 2023	7
3.1 Cykelvägar – nybyggnation och breddning.....	7
3.1.1 Nyanläggning av cykelväg/cykelgata	7
3.1.2 Breddning av cykelväg.....	7
3.2 Cykelparkering	7
3.3 Trafiksäkerhetsåtgärder.....	8
3.4 Cykelpumpar.....	9
3.5 Mobility management och cykelnätverk.....	9
3.5.1 Europeiska mobilitetsveckan.....	9
4. Planerade åtgärder och projekt 2024	9
4.1 Åtgärder längs cykelvägnätet.....	9
4.2 Trafikverkets projekt	10
4.3 Cykelplan	10

I. Inledning

Ett cykelbokslut för år 2023 har sammanställts utav Österåkers kommun. Varje år sedan 2020 har Österåkers kommun tagit fram ett cykelbokslut där kommunen beskriver de åtgärder och aktiviteter som har genomförts inom cykelområdet under året. Genom att ge en sammanställning över de insatser som har gjorts för att öka cykelfrämjandet så kan man enklare följa utvecklingen i kommunen varje år. Det gäller även hur de medel som avsätts för cykelinvesteringar påverkar förutsättningarna att cykla och antalet cyklister i kommunen över tid.

2. Resor med cykel i kommunen

2.1 Resvaneundersökning

Region Stockholm har genomfört en resvaneundersökning för hela länet vart fjärde år. 2020 presenterades den senaste resvaneundersökningen som genomfördes under 2019. Nedan presenteras andelen cykelresor (genomsnitt hela veckan samt resor till arbetet) för Österåkers kommun respektive hela regionen enligt resvaneundersökningen 2015 och 2019.¹

Färdmedelsandel cykel – genomsnitt hel vecka		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	5 %
Stockholms län	7 %	7 %

Färdmedelsandel cykel – resor till arbetet		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	7 %
Stockholms län	11 %	11 %

I Österåkers kommun har cykelandelen ökat med en procentenhet mellan 2015 och 2019 medan andelen för hela länet är oförändrad på 7 %. Resor till arbete

¹ Region Stockholm (2019), Resvaneundersökning 2019

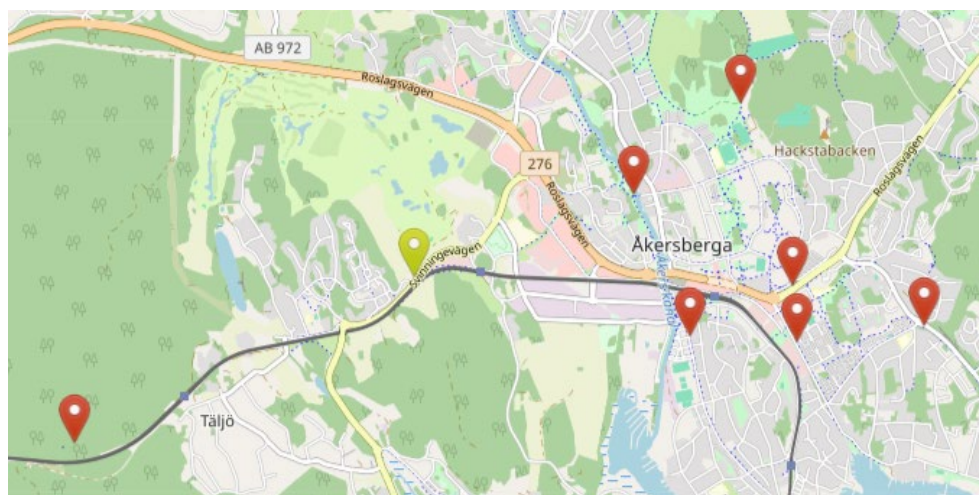
Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting (2015), Resvanor i Stockholms län 2015

har en större ökning i Österåker från 4 % till 7 % på fyra år medan andelen för hela länet är oförändrad. Antalet svarande på resvaneundersökningen år 2019 inom Österåker är dock relativt lågt, varför resultatet måste tas med försiktighet.

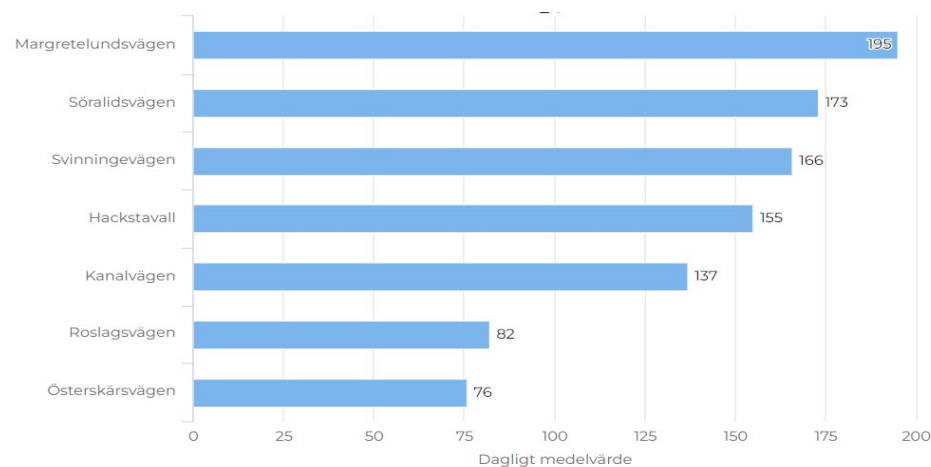
Region Stockholms mål i den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, är att 20 % av alla resor i länet ska ske med cykel år 2030. Andelen cykelresor behöver därför öka i högre takt än vad som skett de senaste åren om målet ska kunna uppnås. Både kommunalt och regionalt krävs därför fler satsningar på cykel, både vad gäller utbyggnad av cykelinfrastruktur och kampanjer för ökat cyklande.

2.2 Statistik från cykelräknare

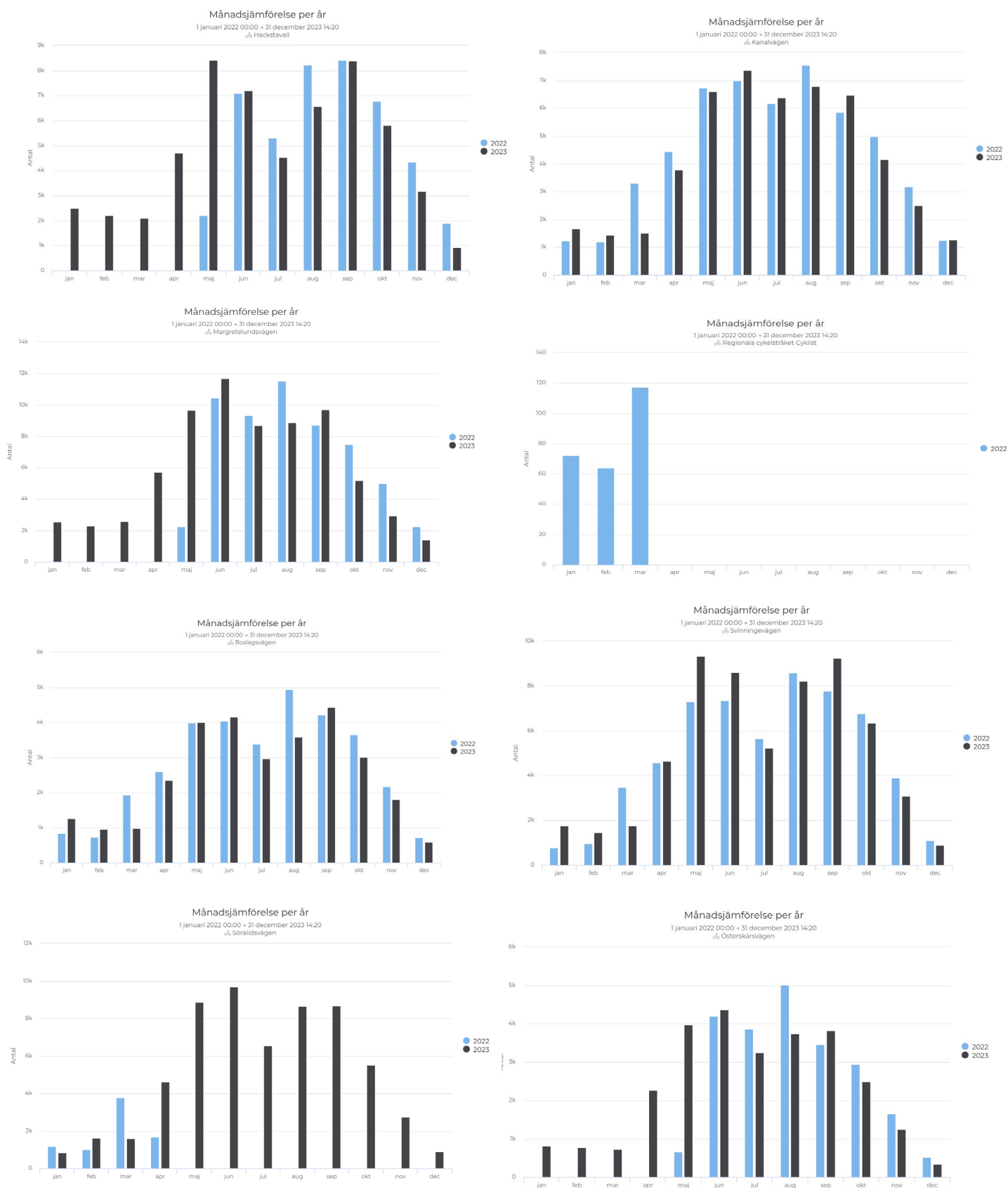
Kommunen har fasta cykelräknare på åtta platser längs gång- och cykelvägnätet i kommunen. I kartan nedan visas var mätarna är placerade samt statistik från mätarna för år 2023.

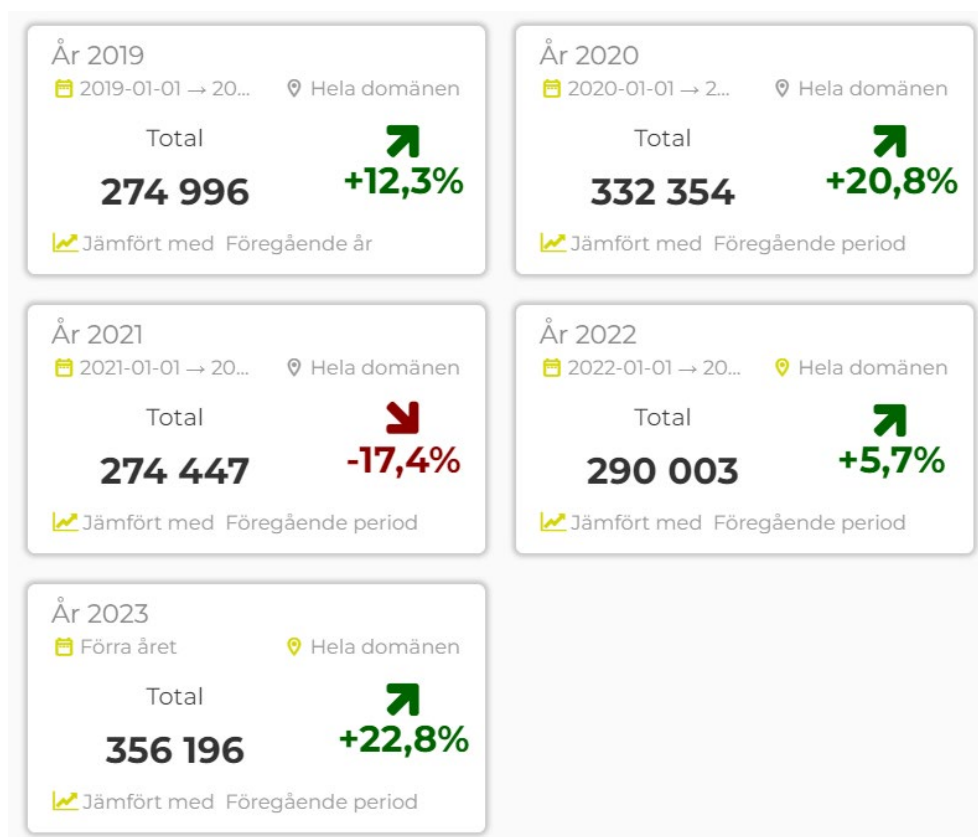
Figur 1. Karta över cykelräknarnas placering.

Figur 2. Dagligt medelvärde av antalet cyklister under hela 2023 för respektive mätare. Söralidsvägens mätare var ur funktion i tre veckor i januari, vilket kan ha påverkat det presenterade värdet. Mätaren på det regionala stråket var ur funktion pga. ett tekniskt fel och vägarbete och inkluderas därför inte här.

Figur 3. Dagligt medelvärde över antalet cyklar per månad under 2022 och 2023 för respektive cykelräknare. Där staplar saknas i en kolumn beror på att mätaren inte suttit upp under hela perioden eller att den inte gjort mätningar under en viss period, till exempel på grund av batteribyte.

Figur 4. Totalt antal cyklister och procentuell förändring från föregående år vid alla mätstationer under år 2019–2023.

Utifrån mätningarna kan konstateras att Margretelundsvägen har det högsta antalet cyklister per dag på i genomsnitt 195 stycken (Figur 2). Nästa tre mätare på listan ligger däremot också ganska högt.

Antalet totala cykelresor som passerar cykelmätarna har varierat över åren. Under år 2023 fortsatte däremot den positiva trenden över totala antalet registrerade cykelresor, som ökade markant (figur 4). En stor del av den ökningen kan dock tillskrivas av att flera av mätarna var ur funktion under en stor del av 2022 och fixades till 2023.

Under 2023 har de flesta cykelmätare fungerat hela året. Söralidsvägens mätare var ur funktion under årets tre första veckor, vilket inte bedöms ha någon betydande påverkan, och mätaren på det regionala cykelstråket har fortsatt varit trasig, men en ny planeras komma på plats under 2024. Historiskt har just driftfel eller slut på batteri och pandemin påverkat de större skiftningarna i antal resande över åren.

Cykelmätarna fångar inte upp alla cykelresor som görs i kommunen men ger en indikation på antalet cykelresor på de strategiskt utvalda platser där cykelmätarna är placerade. Kontinuerlig mätning av antalet cyklister, och underhåll av mätarna, är däremot fortsatt viktigt för att kunna följa utvecklingen över tid.

3. Genomförda åtgärder 2023

3.1 Cykelvägar – nybyggnation och breddning

Österåkers kommun har under året gjort flera investeringar på cykelvägnätet i form av att bredda befintlig infrastruktur samt anlägga nya cykelbanor. Kommunen har också under 2023 fått sin första cykelgata i centrala Åkersberga. Arbetet pågår även med flera större projekt med nyanläggning av cykelvägar som kommer att vara klara under de kommande åren, se mer under avsnitt 4.1.

3.1.1 Nyanläggning av cykelväg/cykelgata

Sportcentrum - 92 m

Bergaparksvägen – 108 m cykelväg

Bergaparksvägen – 118 m cykelgata

Totalt: 318 meter

3.1.2 Breddning av cykelväg

Spånlötsvägen - Sjökarbyvägen – 721 m

Trälhavsvägen från Margretelundsvägen – 981 m

Solskiftet - amerikanska fotbollsplanen – 836 m

Totalt: 2538 meter

När cykelvägarna breddas får de även ny beläggning och längs vissa av sträckorna har även vägen höjts upp för att undvika isbildning och vattensamlingar.

3.2 Cykelparkering

Ny och förbättrad cykelparkering har under året anordnats i anslutning till tre busshållplatser:

Södra Skogsrundan – 14 platser

Knipvägen – 10 platser

Sörgårdsvägen – 12 platser

Totalt: 32 platser

Cykelparkeringarna är utrustade med väderskydd, belysning (ej Sörgårdsvägen) och cykelställ med ramlås.

Figur 5. Ny cykelparkering vid bussbållplats Skogsrundan.

3.3 Trafiksäkerhetsåtgärder

I syfte att förbättra trafiksäkerheten för cyklister och gående har ett antal åtgärder genomförts längs med gång- och cykelvägnätet:

- Vid vägkorsningen Räfsvägen/Solskiftsvägen har ett upphöjt övergångsställe anlagts för att öka säkerheten för oskyddade trafikanter och sänka hastigheten för motordrivna fordon.
- Längs Näsvägen har man ökat säkerheten för oskyddade trafikanter genom att ha anlagt vägkuddar som är effektiva hastighetsdämpare.
- Vid vägkorsning Saturnusvägen – Österskärsvägen har en lätt upphöjd passage med refug anlags längs gång- och cykelbanan.

- Längs Svinningevägen från Fredsborg har ett vägräcke på 689 meter monterats mellan körbana och gång- och cykelvägen för att öka säkerheten för oskyddade trafikanter.

3.4 Cykelpumpar

Under 2023 har inga nya cykelpumpar satts upp i kommunen. Sedan tidigare finns det offentliga cykelpumpar på åtta platser runt om i kommunen.

3.5 Mobility management och cykelnätverk

3.5.1 Europeiska mobilitetsveckan

Österåkers kommun deltog för elfte gånger i Europeiska mobilitetsveckan (tidigare Europeiska trafikantveckan) som hålls i mitten på september varje år. Kommunen stod under veckan i centrum i kommunens trailer där man förde dialog med medborgare angående cykelfrämjandet åtgärder och resvanor i kommunen samt delade ut goodiebags. Medarbetare var också runt på kommunens lågstadieskolor och pratade om trafik och delade ut serietidningar om cykling.

3.5.2 Svenska Cykelstäder

Österåkers kommun är sedan 2020 med i nätverket Svenska Cykelstäder som samlar kommuner, regioner och organisationer som arbetar för ökad och säkrare cykling. Genom medlemskapet stöttas Svenska Cykelstäders vision om att hälften av alla resor under 5 kilometer ska ske med cykel. Tillsammans med övriga medlemmar finns möjlighet att delta i nätverksmöten samt gemensamma kampanjer som på olika sätt främjar cykling.

4. Planerade åtgärder och projekt 2024

4.1 Åtgärder längs cykelvägnätet

Gång- och cykelvägar på följande gator planeras få ny asfaltsbeläggning under 2024:

- Norrgårdsvägen
- Centralvägen
- Sjökarbyvägen
- Margretelundsvägen/Söravägen
- Svampvägen
- Smedby

4.2 Trafikverkets projekt

Trafikverket ska bygga en gång- och cykelväg längs med Svinningevägen mellan Kulla vägsäl och Rydbo Saltsjöbad där den ansluter till kommunens befintliga gång- och cykelväg. I projektet ingår också att anlägga en gång- och cykelport under väg 247 vid busshållplatserna vid Kulla vägsäl. Projektets syfte är att förbättra tillgängligheten och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Vägplanen var ute på granskning under juni 2020 och har efter inkomna synpunkter skickats ut på en ny granskning i februari 2022. Arbetet fortsätter under året hos Trafikverket i dialog med kommunen och planerad byggstart är våren 2025 med en byggtid på två år.

4.3 Cykelplan

Under 2021 inleddes arbetet med att ta fram en ny cykelplan för kommunen. Sedan dess har det kommit att tas ett mer samlat grepp om trafikfrågor i form av en Mobilitetsplan där hela transportsystemet behandlas i samma plan, som därefter kan komma att fördjupas tematiskt, bl.a. avseende specifikt cykel.